

Γράφει ο Ρεπόρτερ

1. Τα **χωρικά ύδατα** – γνωστά και ως **αιγιαλίτιδα ζώνη** – αποτελούν τη φυσική επέκταση της εθνικής κυριαρχίας μίας χώρας, πέρα από τις ακτές, προς τη θάλασσα.

Η φυσική αυτή επέκταση, η οποία περιλαμβάνει τα ύδατα, τον βυθό, το υπέδαφος και τον εναέριο χώρο, θεωρείται τμήμα του εθνικού εδάφους, με την εκάστοτε χώρα να έχει δικαίωμα άσκησης «**πλήρους κυριαρχικής εξουσίας**».

Μέχρι το 1936, τα χωρικά ύδατα εκτεινόταν έως τα **3 ναυτικά μίλια** αφού τόσο ήταν **τότε το μεγαλύτερο βεληνεκές των κανονιών**. Από το **1936** και έκτοτε, η έκταση των χωρικών υδάτων διευρύνθηκε στα **6 ναυτικά μίλια (περίπου 9,5 χλμ)**, κάτι το οποίο υιοθέτησε και η Ελλάδα με αποτέλεσμα τα ελληνικά χωρικά ύδατα στο Αιγαίο, να αντιστοιχούν στο 15-20% αυτού. Το απίθανο βέβαια είναι ότι ο εναέριος χώρος δεν είναι στα 6 ν.μ. αλλά έχει οριστεί στα 10 !! . Το **1994** – και σύμφωνα με απόφαση των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Δίκαιο και το Δίκαιο της Θάλασσας – το δικαίωμα επέκτασης των χωρικών υδάτων ορίστηκε στα **12 ναυτικά μίλια (περίπου 19 χλμ)**. Με βάση το **Άρθρο 3** της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας, η επέκταση των χωρικών υδάτων αποτελεί απόφαση του κάθε κράτους, χωρίς να απαιτείται η συναίνεση των γειτονικών χωρών ή της διεθνούς κοινότητας.

Χρήσιμο θα ήταν σε αυτό το σημείο να παρατεθούν τα όσα είπε σε σπάνια στιγμή ειλικρίνειας και από την δική του προφανώς σκοπιά ο ανώτατος αξιωματικός του Ναυτικού **Α. Αντωνιάδης**, σε εκπομπή, για το θέμα των χωρικών υδάτων:

«Πρέπει να μαθαίνουμε την αλήθεια, όμως, (...) να μη στρουθοκαμηλίζουμε. Το Αιγαίο ΔΕΝ είναι ελληνικό. Το Αιγαίο 90 τοις εκατό, 80-κάτι τοις εκατό είναι

Διεθνή Ύδατα. Κι αν πάτε απ' την Αγιά-Μαρίνα της Αίγινας, (...) [με] σκάφος στον Αη-Γιώργη, περνάτε από Διεθνή Ύδατα στα οποία μπορεί να συναντήσετε μπροστά σας τουρκική φρεγάτα καθ' όλα νόμιμη, έξω από την Αίγινα, και να μην το κάνετε εκπομπή. Γιατί είμαι σίγουρος ότι εσείς θα το κάνετε εκπομπή αν τη συναντήσετε τη φρεγάτα (...)

Δεν το μαθαίνουμε αυτό. Μαθαίνουμε στα σχολεία ότι το Αιγαίο είναι ελληνική λίμνη και πάμε στους ξένους και το προβάλλουμε, κι όταν ανοίγουν το χάρτη με τα χωρικά [ύδατα], δέστε το χάρτη (...), λένε "πώς είναι ελληνική ρε παιδιά, αυτό είναι Διεθνή Ύδατα".

Πρέπει αυτά, αυτή είναι η αυτογν... (...) Εγώ, για μένα από εκεί ξεκινάει, από την παιδεία. Και για να λύσουμε τα προβλήματα, (...), είναι ίσως οι καινούριες γενιές, αν σήμερα αρχίσει και φτιάχνει η παιδεία μας, ύστερα από 20-30 χρόνια, ίσως, τότε να μπορέσει η Ελλάδα να [τα] αντιμετωπίσει.».

Επίσης πολλές φορές καλλιεργείται σκόπιμη και ύπουλη σύγχυση ανάμεσα στον εναέριο χώρο που αντιστοιχεί στα χωρικά ύδατα και στην **Περιοχή Πληροφοριών Πτήσεων** (ΠΠΠ: Flight Information Region – **FIR**) που είναι καθαρά αεροπορικός όρος-έννοια και χρησιμοποιείται για να περιγράψει έναν εναέριο χώρο συγκεκριμένης έκτασης όπου παρέχεται κάποια Υπηρεσία Πληροφοριών Πτήσεων και κάποια υπηρεσία προειδοποίησης. Κάθε τμήμα της ατμόσφαιρας ανήκει σε κάποια συγκεκριμένη ΠΠΠ η οποία προφανώς δεν έχει σχέση με κυριαρχίες και άλλα φαιδρά.

2. Για πρώτη φορά στο Διεθνές Δίκαιο η υφαλοκρηπίδα ορίστηκε στη **Διεθνή Σύμβαση για την Υφαλοκρηπίδα του 1958**. Σύμφωνα με εκείνο τον ορισμό, η υφαλοκρηπίδα ενός κράτους εκτεινόταν στο τμήμα του θαλάσσιου βυθού που βρίσκεται γύρω από τις ακτές του και πέρα από την αιγιαλίτιδα ζώνη μέχρι βάθους 200 μέτρων, εκτός αν ήταν εφικτή η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και σε μεγαλύτερο βάθος, οπότε εκτεινόταν ως το βάθος αυτό. Σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του **1982** – ως **υφαλοκρηπίδα** ορίζεται πλέον ο βυθός της θάλασσας σε ακτίνα 200 ναυτικών μιλίων (ν.μ.) από την ακτή. Σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να φτάσει σε ακτίνα 350 ν.μ. Όταν η προέκταση υπολογίζεται σε σχέση με την «ηπειρωτική ακτή», τότε πρόκειται για «ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα», ενώ όταν υπολογίζεται σε σχέση με τη «νησιωτική ακτή», τότε πρόκειται για «νησιωτική υφαλοκρηπίδα». Σε κάθε περίπτωση, όμως, τόσο στην ηπειρωτική όσο και στη νησιωτική υφαλοκρηπίδα, η κυριαρχία ανήκει στο κράτος όπου ανήκουν οι

αντίστοιχες ακτές. Το παράκτιο κράτος έχει τα λεγόμενα « κυριαρχικά δικαιώματα» επί της υφαλοκρηπίδας, τα οποία διαφέρουν έναντι των χωρικών υδάτων.

Συγκεκριμένα, του ανήκουν τα ορυκτά του εδάφους και του υπεδάφους, οι μη ζώντες οργανισμοί του βυθού, καθώς και οι ζώντες οργανισμοί που ανήκουν στα καθιστικά είδη. **Αντίθετα, δεν του ανήκουν ούτε τα ύδατα, ούτε η επιφάνεια της θάλασσας, καθώς ούτε και ο εναέριος χώρος.** Η υφαλοκρηπίδα υφίσταται για κάθε κράτος αυτοδικαίως και αποκλειστικά. Δηλαδή, ακόμα κι αν το εκάστοτε κράτος δεν ασκεί τα συνεπαγόμενα «δικαιώματά» του, δεν δικαιούται να το πράξει κανένα άλλο.

3. Ως **ΑΟΖ**, που καθιερώθηκε το **1982**, ως μια αναγκαία εξέλιξη του ορισμού της υφαλοκρηπίδας που ανταποκρινόταν καλύτερα στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, θεωρείται η θαλάσσια έκταση, εντός της οποίας ένα κράτος έχει δικαίωμα έρευνας ή άλλης εκμετάλλευσης των θαλασσίων πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής ενέργειας.

Η έκταση της ΑΟΖ υπολογίζεται **πέραν** των χωρικών υδάτων και **έως τα 200 ναυτικά μίλια (370 χλμ) από την ακτογραμμή**, ενώ η δικαιοδοσία του παράκτιου κράτους αφορά τα ύδατα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας (σ.σ. η επιφάνεια αποτελεί διεθνή ύδατα), το βυθό και το υπέδαφος. Η διαφορά χωρικών υδάτων και ΑΟΖ είναι πως **τα χωρικά ύδατα** αφορούν σε **πλήρη κυριαρχία**, ενώ η **ΑΟΖ** αποτελεί **“κυριαρχικό δικαίωμα”**.

4. Οι διαφορές ΑΟΖ – υφαλοκρηπίδας

Πέραν της διαφορετικής έκτασης των δύο εννοιών (σ.σ. ΑΟΖ έως 200 ναυτικά μίλια – υφαλοκρηπίδα έως 350 ναυτικά μίλια), οι διαφορές είναι: Η υφαλοκρηπίδα είναι μόνο ο βυθός και το θαλάσσιο υπέδαφος, ενώ η ΑΟΖ περιλαμβάνει και το τμήμα της θάλασσας έως την επιφάνεια του νερού όπου όμως η επιφάνεια είναι διεθνή ύδατα όπως και στην υφαλοκρηπίδα.

Επίσης, **η υφαλοκρηπίδα υπάρχει a-priori**, χωρίς να χρειάζεται το εκάστοτε κράτος να προχωρήσει στην οριοθέτησή της εκτός και αν οι υφαλοκρηπίδες δυο χωρών αλληλοκαλύπτονται, οπότε έγκειται σ' αυτές τις χώρες να διευθετήσουν από κοινού το θέμα, συνήθως με την μέθοδο της μέσης γραμμής (η ίδια αντιμετώπιση ισχύει ακόμα και για όμοια περίπτωση χωρικών υδάτων).

Η ΑΟΖ υφίσταται μόνον εφόσον το εκάστοτε κράτος προχωρήσει στην ανακήρυξή της, βάσει των διεθνών κανόνων και της **σύμφωνης γνώμης** των γειτονικών κρατών..

5. Το λεγόμενο διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας δεν είναι μια ουδέτερη ταξικά έννοια. Αποτυπώνει κάθε φορά τους διεθνείς συσχετισμούς δύναμης των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών κρατών και των γιγάντιων πολυεθνικών ομίλων πετρελαίου, φυσικού αερίου ορυκτού πλούτου, ενέργειας, κατασκευής υποθαλάσσιων αγωγών και αλιείας. ΜΗ ξεχνάμε ότι το 1982 που καθιερώθηκε η ΑΟΖ δεν υπήρχαν στην πραγματικότητα πια χώρες που να ήταν σοσιαλιστικές.

6. Η ουσία είναι μια: Έχουμε μια **οξύτατη διαπάλη των αστικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας** για το ποια θα κατοχυρώσει την μεγαλύτερη φέτα του βυθού, του υπεδάφους του και των θαλασσιών υδάτων πάνω από αυτόν για να τον ξεπουλήσει στην συνέχεια στις πολυεθνικές που αναφέραμε προηγουμένως και στα ισχυρά ιμπεριαλιστικά κράτη που συμπλέκονται με αυτές, καθώς και στο **NATO- ΕΕ** στο πλαίσιο του ενδοϊμπεριαλιστικού ανταγωνισμού, κυρίως με την **Ρωσία** αλλά και την **Κίνα**.

Το αν αυτό θα γίνει μονομερώς από τις δυο αστικές τάξεις ή από κοινού, μικρή σημασία έχει για τα πραγματικά συμφέροντα των δυο λαών. Όπως και νάχει, το όποιο αντίτιμο του ξεπουλήματος θα πάει στις τσέπες του κεφαλαίου κάθε χώρας εν μέσω μάλιστα μιας βαθιάς οικονομικής κρίσης που μαστίζει και τις δυο καπιταλιστικές χώρες.

Οι **επιπτώσεις στο περιβάλλον** θα είναι τεράστιες και τα πολεμικά του **NATO** και χωρών της **ΕΕ** θ' αλωνίζουν στο Αιγαίο για την στρατιωτική περιφρούρηση των πολυεθνικών, πετυχαίνοντας με ένα σμπάρο πολλά τρυγόνια και κυρίως την τρομοκρατία του λαϊκού κινήματος στις δύο χώρες και την στήριξη των δύο αστικών τάξεων αν χρειαστεί για την αντιμετώπιση του «εσωτερικού εχθρού». Σε γενικότερο καπιταλιστικό και ιμπεριαλιστικό καθεστώς που θέλει να επιβάλει ακόμα και την βίαιη αλλαγή των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων στην πυριτιδαποθήκη των Βαλκανίων. Σε κατάσταση βαθιάς πλανητικής αντεπανάστασης παρά τα ελπιδοφόρα συγκρουσιακά γεγονότα ενάντια στους «πάνω».

Σε συνθήκες που οι Ελληνοαστοί και οι κυβερνήσεις τους κάθε απόχρωσης, είναι ο «μεντεσές» για την πλήρη Νατοϊκή ολοκλήρωση στα Δ. Βαλκάνια, που έχουν καταλάβει τον εναέριο χώρο της Β. Μακεδονίας, που έχουν πλοίο στην Λιβύη και άλλα πολλά ενώ οι Τουρκοαστοί έχουν εισβάλει στην Συρία, στο Β. Ιράκ, στην Κύπρο και στην Λιβύη και έχουν κάνει και άλλα πολλά.

Επίσης, είναι μονόδρομος η διεκδίκηση: **Δεν πολεμάμε για τις ΑΟΖ σας και τις εξορύξεις σας.** Καμιά υπόκλιση στον **αμυντισμό όπως έχει περιγραφεί από τον Λένιν** αλλά ούτε και στον **πασιφισμό**.

Δεν συζητάμε βέβαια καν για τον **σοσιαλσβινισμό**. Όσο για την Μεγάλη Ιδέα που πλασάρουν οι αστοί, οι κυβερνήσεις τους, το κράτος τους και τα Μ. Μ. Εξαπάτησης ότι «**θα γίνουμε πετρελαιάδες του Τέξας**», τι άλλο να πει κανείς εκτός απ' αυτό: **Ο ύπνος της λογικής γεννάει τέρατα!**